

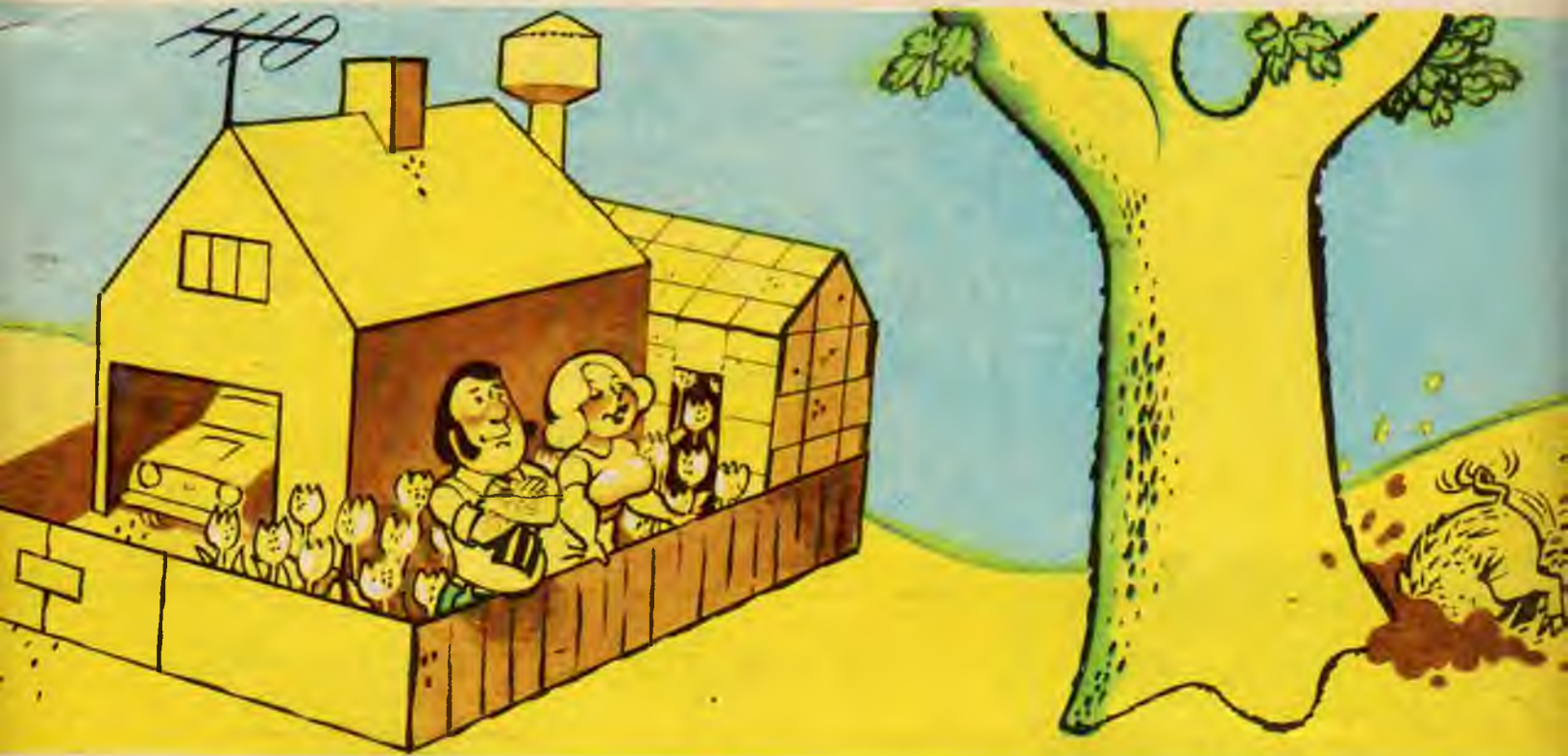
DADZIS

Noskanējis
imantslochmelis@inbox.lv

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠT

© LKP CK izdevniecība,
«Dadzis», 1980.

Nr

CIEŅĪJAMO «DADZI»!

Jau aizmirsies tas laiks un nolūks, ar kādu Stučkas pilsētā, Ļeņina ielas 17a mājas pagalmā tika izrakta liela bedre. Tagad pat noskaidrot grūti, kas to izdarījis. Taču viens ir skaidrs — pats racējs bedri ir aizmirsies.

Par šo vērtīgo rakumu visvairāk priecājas viens otrs pilsonis, kam bedre lieliski noder par atkritumu izgāztuvi.

Ļeņina ielas 17a mājas iedzīvotāji gribētu pateikties censoniem, kas tā pūlējušies, lai mājas pagalmā būtu dekoratīva bedre. Diemžēl neviens nezina, kam pateicību adresēt. Vai tu, «Dadzīt», nevarētu noskaidrot tās organizācijas nosaukumu un adresi, kas tā pūlējusies, lai mums būtu pašiem sava bedre?

Mājas iedzīvotāju vārdā
S. PIĻKA,
Stučkā

«DADŽA» KONSULTĀCIJA

JAUTAJUMS. Kā jūs domājat, kas tas ir?

H. BUCIŅŠ, OGRE

ATBILDE. Ogres trikotāžas kombināta vadība jau divus gadus domā, ka tie ir ratīni tekstilizstrādājumu pārvaļāšanai cehos. Mēs turpretim domājam, ka tā ir eksperimentāla iekārta metāla izturības pārbaudei pret atmosfēras iedarbību.

DR. SINEPE

GOD. «DADZI»!

Vai Tu nebūtu tik laipns un neatnāktu uz Ventpils ielu un neapskatītu posmu no Pilsoņu ielas līdz dzelzceļam. Zēl noskatīties, kā mokās automašīnas, braucot pa dangām un bedrēm pēc apbedīšanas piederumu Ventpils ielas veikalā. Tā vien liekas, ka rajona iestādēm pēc iespējas drīzāk vajadzētu apbedīt savu neizdarību, citādi apbedīšanas piederumu veikals var palikt bez pircējiem.

A. PETROVS,
Rīgā

SVEIKS, «DADŽĪT»!

Līdz šim bieži vien izmantoju telegrāfa pakalpojumus, zvanot pa tālruni 06, jo radu daudz, pie visiem neaizbrauksi, bet no telegrammas arī tiek savs prieciņš. Taču nesen gandrīz sagāju ragos ar vienīgo švāģerieni Alūksnē. 8. septembrī pulksten 13 nodiktēju pa tālruni 06 apsveikuma telegrammu, 10. septembrī zvanu uz Alūksni, bet švāģeriene kā apledojsi: ko šī man nodarījusi, ka neesmu pat apsveikusi.

Zvanu pa tālruni 333285, prasī, kas telegrammai lēcies.

Man atbild: skaidrosim, pētīsim, ziņosim. Skaidro un pēta četras dienas, piektajā zvanu atkal. Man miļi vaicā, vai es savu telegrammu joprojām gribu sūtīt... Atbildu, ka protams, un... Un 15. septembrī mani Alūksnes radiņi telegrammu saņēma gan. Ar nosūtīšanas datumu 15. septembris.

Bet švāģeriene tagad netic, ka telegrammu esmu sūtījusi saulaicīgi. Vai telegrāfa darbinieces nevarētu izsniegt man izziņu, ka es tomēr esmu laba radiniece?

A. RĒDMANE,
Rīgā

MĪĻO «DADŽĪT»!

Tu ceļo pa visu Latvijas PSR un vēl tālāk, redzi visu, zini gandrīz visu. Esi nu tik labiņš un pastāsti, vai neesi kādā «spraugā» pamanījis tik «dārgu» lietu kā veļas knaģus.

Kad meita izmazgā veļu un uzkar to uz auklas, viņa tūlīņ mani noriko: «Ej nu ārā un turi veļu, citādi vējš to noraus no auklas, un visa būs zemē. Būs man jāmazgā otrreiz.» Es tad uzvelku kādu siltāku praķi un eju pie izžautās veļas.

Tā tas iet jau gandrīz gadu.

Miļo «Dadžīt», palidzi nu! Varbūt kāds artelis var tos sarāzot. Varbūt tie mierīgi kaut kur guļ. Esmu izbraukājis piecas rajonu pilsētas un trīsdesmit lauku veikalus, bet knaģu nav nekur.

Palidzi, «Dadžīt».

A. LOKINA,
Cēsu raj. Drabešu ciemā

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«NEKAS NAV MŪŽIGSI»

«Dadzis» izsaucās 15. numurā par Preiļu cietes rūpnīcas ūdens attīrīšanas iekārtām.

Pārtikas rūpniecības ministra vietnieks b. V. Boiko mums atsūtījis ražošanas apvienības «Latvijas balzams» ģenerāldirektora b. L. Dukujā atbildi, kurā norādīts, kas konkrēti paveikts un kas vēl darāms trūkumu likvidēšanai. «Turklāt» raksta b. Dukulis, «tikai paziņots atsevišķā vēstulē, kā attīrīšanas iekārtas veic savu uzdevumu.»

ROTAĻLIETA PRĀTA ASINĀŠANAI

tika uzdāvināta mazajam Pāterītim «Dadža» 16. numurā.

Kā paskaidro Stučkas rajona Patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētāja vietniece b. L. Sapožņikova, Stučkas kultūrpreču veikala vadītāja rīkojusies nepareizi, par ko viņai aizrādīts. Par

sūdzības formālu izskatīšanu aizrādīts arī Stučkas patērētāju biedrību savienības tirdzniecības daļas vadītājam b. A. Kindzulei. Uzdots atkārtoti iepazīstināt veikala darbiniekus ar preču pārdošanas un apmaiņas noteikumiem un stingri kontrolēt šo noteikumu ievērošanu.

DILSTOŠĀS CŪKAS

padomju saimniecībā «Kalsnava» bija kļuvušas tik slaveņas, ka «Dadzis» tām veltīja rakstu 17. numurā.

Madonas rajona Lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks b. H. Keižs mums dara zināmu, ka pašlaik revīzijas materiāli par padomju saimniecībā «Kalsnava» konstatēto cūku dzīvsvāra iztrūkumu 6450,72 rubļu apmērā atrodas Madonas rajona prokuratūrā. Pret personām, kas vainīgas cūku izpārdošanā, ierosināta krimināllieta, bet citas atbildīgās personas sauktas pie disciplinārās atbildības. Saimnie-

cībā pastiprināta kontrole par mājlopu uzskaiti un realizāciju.

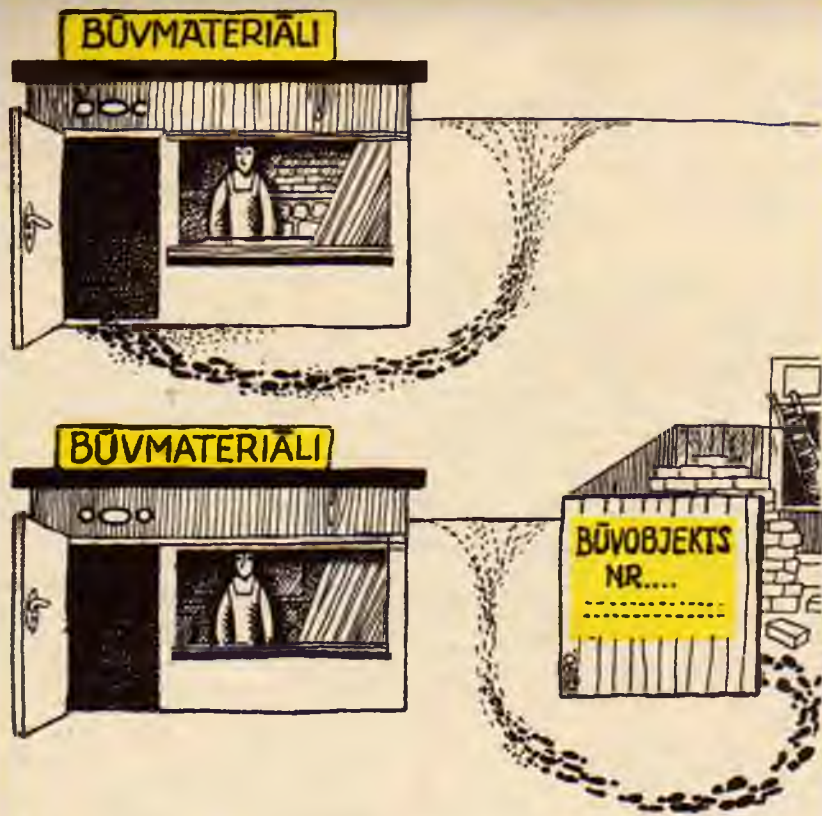
DERĪGI ZINĀT

— tā «Dadzis» 18. numurā informēja plašo lasītāju sarmi par tehnikas brīnumu RT-gas universālveikalā «Bērnu pasaule».

Veikala direktore b. B. Slāde mums raksta, ka mūsu republikā nav attiecīgas materiāli tehniskās bāzes un speciālistu eskalatoru remontēšanai. Šos darbus izpilda tikai Maskavas un Ļeņingradas Metropolitāna tehniskās apkālpes dienesti.

Pašlaik Ļeņingradas speciālisti abus eskalatorus ir izlabojuši un tie darbojas.

Par RT-gas Centrālās stacijas eskalatoriem Baltijas dzelzceļu pārvaldes Pasazienu pārvaldījuma dienesta priekšnieka vietnieks b. O. Rodevičs paskaidro, ka eskalatori tiek darbināti tikai tad, kad no 1. vai 2. perona atiet tālsatiksmes vilcieni.

T. SERGIJENKO

STARI STIKLĀ

Atklāti sakot, kultūras druvi ne vienmēr un ne visur kopj un aprūpē pietiekami citīgi. Par Vecpiebalgu, šķiet, to nevarētu sacīt, un tomēr arī šē sabiedriskā doma brīžiem lec uz ecēšām:

— Pie mums kultūras namā jau mēnešiem nerāda kinol Mēs atpaliekam no kinomākslas kā pasažieri no ātrvilciena! Darriet kaut kol

Bet, ja paskatās, viss darāmais sen jau padarīts. Nodēgušais Vecpiebalgas kultūras nams ar kolhoza «Alauksts» svētību un palīdzību atjaunots. Pie griestiem piekārtā supermoderna lustra. Kā par brīnumu, tieši šī lustra sabiedriskajai domai ir gluži kā mieža grauds aci.

— Kinodirekcija uzstādīja kultūras namā jaunu, modernu kinoiekārtu! Kinobūdā sagāzti iekšā tūkstoši, bet ko varēja redzēt uz ekrāna, kad šitos tūkstošus reiz iedarbināja? It kā otrādi pakārtus āža ragus, it kā gaisā parautas «Taizēla» pudeles...

Bez šaubām, sabiedriskā doma nedaudz pārspilē. Starp mums runājot, kas vainas, ja uz ekrāna var redzēt lieliskās lustras lielisko ēnu? Vai tad tur nieka desmit rubļi karājas? Tūkstoši! Un, ja tūkstošus vērts kinoprojektors uzlaiz gaismas kūli tūkstošus vērtai lustrai, rodas tūkstošu vērts efekts! Nekādi kinostudiju ražoti «Stari stiklā» pat blakus nevar stāvēt!

Tomēr Cēsu rajona kinodirekcija ar spīdināšanu nesteidzas. Lai vispirms tiekot savestas kārtībā kultūras nama elektriskās ietaises. «Latvenergo» ļaudis tās neesot pieņēmuši un sarakstījuši bargu jo bargu aktu, taču nepadarītais tā arī esot palicis nepadarīts. Kad elektriskās ietaises beidzot būšot kārtībā, tad varēšot runāt tālāk.

Bet Vecpiebalgā kolhoza vadība kinodirekcijai par šo tālākrunāšanu pateica skaidri un gaiši:

— Lai tā elektrība kur tā elektrība — lustru jūs noņemsiet tikai pār mūsu līķiem!...

Pēc tik nopietna brīdinājuma kinodirekcijai mute bija ciet. Galu galā, paliek taču visplašākās iespējas rādīt kino kaut vai Raunā. Tur kultūras namā tāpat uz-

stādīja jaunu, tūkstošus vērtu modernu kinoiekārtu, un gaismas kūli netraucē nekādas lustras. Tiesa, gaismas kūļa arī pagaidām nav, jo kultūras namā ir iesākts remonts, tas turpinās un, kad beigsies, nav zināms nevienam.

Ja nekas nesanāks Raunā, kinodirekcija var rādīt kino kolhoza «Zelta druva» klubā. Tur arī uzstādīja jaunu, modernu, tūkstošus vērtu kinoiekārtu, kas pagaidām gan nedarbojas, jo sācies kluba ilgtermiņa remonts. Bet tādā gadījumā kinodirekcijai ir visplašākās iespējas no sirds izrunāties Jaunpiebalgā.

— Mīļie jaunpiebaldzēni! — kinodirekcijas vadība varētu teikt. — Lūdzu, lūdzu, sāciet savā kultūras namā remontu, lai mēs arī jums varētu uzstādīt jaunu, modernu, tūkstošus vērtu iekārtu... Iekārta jau stāv un gaida... Mums būs labi, jums būs labi, skatītājiem būs labi un sabiedriskā doma arī beidzot nomierināsies.

Bet kur nul Sabiedriskā doma kā uzburtā tikai un vienīgi uz Vecpiebalgas lustru.

— Tā mūs traucē! Tā mūs šokē!

Nudien, atraduši par ko apvainoties! Kārtīga lustra taču nozīmē kārtīgu kultūru. Tiklīdz sper soli zālē, uzreiz redzi, kur atrodies. Un, ja pie griestiem tik lepns gaismas ķermenis, tad šī ķermeņa ipašnieki gluži vienkārši nevar nebūt par paraugu citiem. Tā vien šķiet, ka Vecpiebalgā, par spīti visam un par paraugu citiem, teju, teju sasplaus saujās, pabeigs elektro-saimniecības remontu, saīsinās sava super-jaudīgā gaismas ķermeņa ķēdi par vienu vienīgu posmu — un ķinītis ies vaļā rūkdams. Bez jebkādiem stariem stiklā. Bez jebkādiem āža ragiem.

Bet Raunā, Jaunpiebalgā un «Zelta druva», kur kinoiekārtu gaismas kūli traucē nevis lustras, bet remonta meistari, vēl ilgi nekas nerūks un nedūks. Jo meistariem klāt ķerties neriskēs nevienš. Ko lai dara — katram saimniekam sava attieksme pret kultūru.

P. AURINS

NOVATORISMS

Latviešiem, kā zināms, ir ļoti sarežģīta pareizrakstība. Grūti ir iemācīties un paturēt prātā, kad rakstāms šis, kad garš patskanis. Kur tad vēl svītrīņas, punkti un komati. Grūti izprotama ir arī prasība, ka dažreiz pie skaitļiem jāliek un dažreiz nav jāliek punkts. Ne reizi vien atskanējušas balsis, ka latviešu pareizrakstību vajadzētu vienkāršot, lai tā kļūtu viegla un saprotama.

Pirmo drosmīgo soli šajā virzienā spērusi izdevniecība «Liesma», laižot pārdošanā atklātņu komplektu «Rīga», kurā ietilpst 12 krāsaini mūsu galvaspilsētas attēli. Visos attēlu parakstos konsekventi lietoti tikai šie patskani, piemēram: Rīga rītausma, Jekaba baznīca, Zviedru varti, G. Lūsis-Grinbergs, telnieks u. c. Turpretī līdzskaņu mīkstinājumi un punkts aiz kārtas skaitļa šur tur ir un šur tur nav.

Vēl jāpiebilst, ka atklātņu komplekts domāts ārzemju tūristiem, jo anotācija un attēlu paraksts ir ne tikai latviešu un krievu valodā, bet arī angļu un vācu valodā. Cerēsim, ka turpmāk jaunajā pareizrakstībā tiks drukāti ne tikai atklātņu paraksti, bet arī tūristiem domātas grāmatas, žurnāli un laikraksti!

J. LOJA

STARP CITU

Kad dzīve iet uz priekšu, jāuzmanās, lai tā neiziet no mūsu uzmanības loka.

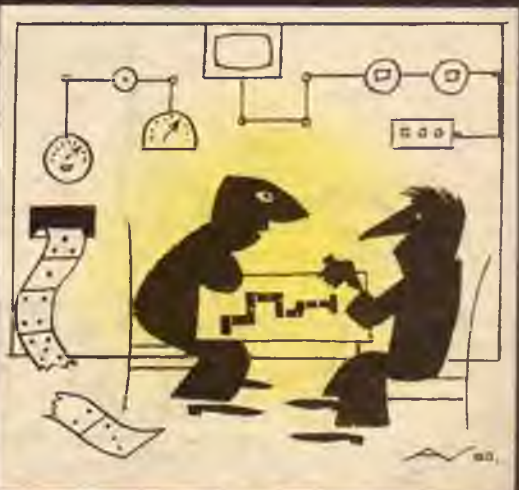
Kas dzīvo vienos priekos, tas ir nabags: nepazīst citus priekus.

Nodedzināt visus tiltus aiz sevis vairs iespējams tikai kādā nomaļā stūrī, kur tos būvē no koka.

A. LEIŅS

E. RUSMANIS

V. ARDASOVS

BALSIS PUSNAKTS STUNDĀ

Reiz drūmā rudens vakarā divi draugi sāka runāt par divainām balsīm, ko dažkārt varot dzirdēt cilvēki, kas apveltīti ar sevišķām spējām.

— Tici vai netici, — pirmais draugs nopietni sacīja, — bet es zinu telpu, kurā laiku pa laikam atskan noslēpumainas balsis.

— Kur? — otrs draugs iesaucās. — Un kad?

— Manā kabinetā. Kā jau tev ir zināms, esmu veikalvedis. Pašlaik, — pirmais draugs palūkojās pulkstenī, — tuvojas divpadsmitā stun-

da. Ja tev ir drosme, aiziesim uz veikalu, paklausīsimies!

Otram draugam drosme bija. Jau pēc dažām minūtēm viņi sēdēja veikālveža darbistabā un klausījās, kā skursteni klusi gaudo vējš. Pa lodziņu aiz sienas bija redzamas veikala telpas.

Pulksteņa dzeguze dobji nokūkoja divpadsmit reizes. Abi draugi klusēdami piecēlās un piegāja pie lodziņa.

Un šajā brīdī sākās...

— Tā ir cūcibal — viņi

pilnīgi skaidri dzirdēja divvainu balsi no zāles kakta. — Atkal vienai kleitai noņemta Valsts kvalitātes zīmē! — Kurai kleitai? — pavisam tuvu nodārdēja sulīgs bass.

— Modelim «R-4127», — steidzīgi paskaidroja pirmējā balss. — Jaunākā skolas vecuma meitenēm. Izgatavo ražošanas apvienība «Rīgas apģērbs». Bet tas vēl nav viss! — Kooo? — bass ietaurējās.

— Ari trikotāžas kleita sievietēm — modelis «R-4177» — palikusi bez Kvalitātes zīmes. Esot sliktas viles, nesimetriskas ieloces un audums pavisam cits nekā etalona paraugam. Tad vēl svārki...

— Svārkiem nav nekādas vainas! — atsaucās piesmakusi balss no trikotāžas izstrādājumu nodaļas. Šis balss īpašnieks acimredzot bija apsaldējies.

— Ir gan vaina! — iesaucās kāda cita balss.

Draugi saskatījās. Seit patiešām notika kaut kas nesaņemams. Pirmais draugs apņēmīgi tvēra telefona klausuli.

— Csst, pagaidi! — otrs čukstēja. — Paklausīsimies tālāk!

— ... Svārku modelim «4973» nevienmērīgi iešūta vidukļa līnija, apakšmalas platums neatbilst etalonā paredzētajam, tāpēc Valsts kvalitātes zīme svārkiem tomēr noņemta!

— Bet ražošanas apvienības «Latvija» skolnieču mētelītis, modelis «R-3084»? Kāpēc vajadzēja aizņemt to? — piesmakusi balss turpināja sū-

dzēties, un tūdaļ cits pār citu atskanēja sauciens:

— Un prezervi «Anšovi eļļā»... «Anšovi ar garšvielu uzlējumu»?... Un dozējošais elektrosūkņis «ND-0,5R», ko ražo Rīgas ķīmiskās rūpniecības mašīnbūves rūpnīca?...

— Mierrul — iesaucās jau dzirdētais bass. — Elektrosūkņis klabēja un čīkstēja, jo rūpnīcā nebija kārtīgi saskrūvēts, bet tā iesaiņojums... Nu, jūs jau paši zināt, kāds bija iesaiņojums! Kas attiecas uz anšovju konserviem...

— Prezerviem, — aizsmakusi balss drūmi precizēja.

— Prezerviem, — bass turpināja, — tad kolhoza «Zvejnieks» konservu ceha ļaudīm tās vainas labāk zināmas. Varbūt lauru lapu pielikts pamazāk?

— Interesanti zināt, kāpēc ražotāji gul uz lauriem? — pēkšņi iesaucās spalga balss. — Kāpēc neciena Kvalitātes zīmi? Kas to man pateiks?

Balsis sāka klusi sačukstēties, līdz beidzot kāds ierosināja:

— Labāk parunāsim par ko citu... Vai jūs, piemēram, zināt, ka Valsts kvalitātes zīme noņemta ražošanas apvienības «Latvija» četrdesmit izstrādājumiem?

— Nevar būt!... Tas ir

par traku!... — atskanēja no visām pusēm. Kāda pārliecināta balss starpsaucieniem nepievērsa uzmanību:

— Vēl šī zīme noņemta četrpadsmit Ogres trikotāžas kombināta, tikpat daudz kombināta «Somdāris», divpadsmit kažokādu fabrikas «Elektra», sešiem ražošanas apvienības «Māra» izstrādājumiem. Un tā tālāk, un tā joprojām. Pavisam simt divdesmit sešiem izstrādājumiem no divdesmit trim uzņēmumiem. Ko nu jūs teiksit?

— Par ko tad viņiem tā? — vairākas balsis apvaicājās.

— Par to, ka viņi šos izstrādājumus jau labu laiku neražo. Tirdzniecības organizācijas nepieprasot: esot bail — varbūt pircējiem likšoties par dārgu, varbūt nepatikšot, varbūt nevarēšot pārdot... Tā sakot, drošs paliek drošs!

— Interesanti, — spalgā balss iesmējās, — kad vajadzēja balsot, vai piešķirt šiem izstrādājumiem Kvalitātes zīmi, tirdzniecības organizāciju pārstāvji pirmie cēla rokas, bet tagad, lūk, viņiem vairs nevajagot! Varbūt...

Viss piepeši atkal kļuva kluss. Bija dzirdama tikai monotona, noslēpumaina švīkstoņa.

Veikalvedis palūkojās uz draugu un pasmaidīja:

— Nu, ko teiksi? Tu, protams, saprati, ka tās ir magnetofona lentē ierakstītas pircēju sarunas. Bet drusku pārdabiski tas izklausās, vai ne?

Z. VĒJARATS

Koncerts

— JAUNO OBJEKTU KOMISIJA LAIKAM IR PIENĒMUSI — SĀK NEST ĀRĀ DEFEKTA AKTUSI
E. OSS

Tiesa, biju maķēnīt ierāvis. Divas glāzītes. Varbūt trīs, kas viņas galu galā tur skaitīja. Skaidrā prātā es to, protams, nebūtu izdarījis. Bija tā: grasiņos braukt mājās. Stāvēju tramvaju pieturā. Te uz ziņojumu dēja ielas pretējā pusē ievēroju uzrakstu «Simfoniskās mūzikas koncerts». Tas tik būtu joks, nodomāju, ja es tagad uz koncertu aizietu. Pa-teikšu rīt veiciem darbā, ka simfoniju klausī-jos, šie noģibis aiz smieklīem. Visu mūžu atcerēšies — visādas pekstīpus savā mūžā tiku pastrādājis, taču lai mērenā žvingulī ietu uz koncertu — tas būtu kronis visam.

Un — ko jūs domājat — aizgāju ar. Gardero-bē nodevu mēteļi. Portfeli tāpat. Tukšās vīna pudeles es jau pirms tam izmetu — ja kultu-rāli, tad kulturāli līdz galam! Koncertzāle nav nekāda šnābdegunu saiešanas vieta, bet kultū-ras un mākslas iestāde. Bufetē tikai smalkie dzērieni: konjaks, šampanietis. Kaut kādi vī-neļi arī, bet tiem neviens pat vīrsū neskatās. Es, domājat, slīktāks par citiem? Lika pagai-dīt! Paņēmu simtiņu, vīrsū uzdzēru šampa-nieti. Padārgi, toties smalki.

Kamēr es tā kulturāli iešņaboju, visi nez kur pazuda. Bufetniece saka:

— Pasteidzieties jūs arī, pilsoniņ, citādi no-kavēsiet!

Izeju no bufetes, bet, kur tālāk iet, nezinu. Taču te mani tāda smaržojoša madāma pa-ķēra pie rokas, ierādīja zālē vietu, pat ausī iečukstēja, lai krēslu nečikstinot — diriģents esot atnācis — tūlīt pucēšot vaļā. Serviss, es jums teikšu, uz goda!

Skatos — uz skatuves muzikantu ka biezs. Viens sēž pie klavierēm. Tos, kas ar vijolēm un visādām bazūnēm, ne saskaitīt. Nu, do-māju, šie visi kā raus vaļā — jumts pacelsies. Bet nekā. Sāka čigāt un trinkšķināt, es do-māju, instrumentus skano, taču nē. Diriģents mētā rokas pa gaisu, ka švikst vien, tie, kas man blakus sēž, klausās, mutes iepletuši, par visu rubli. Taču man, taisnību sakot, tie aleg-ro, moderato pie vienas vietas. Dodiet man kārtīgu dziesmu «Ķemermiestiņā», lūdzu, es klausīšos. Pat līdzī piedziedāšu. Bet šito iekšas neņem preti.

Tagad galvenais, domāju, neaizmigt. Tā es vienreiz, no darba mājās nākot, apsēdos uz soliņa un aizmigu. Pamodos atskurbtuvē. Tā, lūk, ir ar to gulēšanu!

Aiz gara laika sāku muzikantus pētīt. Diri-gents plātās gluži kā mūsu darbu vadītājs. Ar to starpību, ka nelamājas. Tas brillainais pie klavierēm raujas pa trim. Diez kas prātīgs jau nu viņam tur nesanāk, taču nemas sir-dīgi. Gluži kā mana vecene, kad kunga prātā pārnāku mājās. Bet nu pārējie — tīrais cirks! Vieni plēšas slapjām pierēm, otri sēž, bazūnes klēpi salikuši. Nez kā, domāju, viņiem, vel-niem, maksā. Ja par gabaldarbu, tas būtu taisnīgi, bet ja nu šie brigādē skaitās? Stiepj gumiju, bet saņem tikpat daudz, cik brillai-nais pie klavierēm. Brigādē var strādāt, ja visi kārtīgi veči — kad dzer, tad dzer, bet, ja strādā, tad strādā. Šitās lietas es zinu. Pats brigādē strādāju!

Te skatos — arī mans dēls šeit. Nevis zālē, bet uz skatuves. Kaut kādu stabuli pūs. Nē, jūs nesakiet neko, es zināju, ka viņš par mū-zikā izmācījās. Cik reižu dulburim nebiju teicis: «Mācies, dēls, mācies! Izaugsi liels — strādāt nevajadzēs.» Un, lūk, tagad pūs. Sil-tumā. Baltā kreklā. Tikai jau nu ļoti punkti-gi pēmis manas pamācības pie sirds — nu pavi-sam neko nedara. Uzpūs pāris reižu un cauri. Sēž, skatās apkārt, šķirsta papirus.

Kamēr es tā prātoju, koncerts beidzās. Ap-lausi, saprotams. Ziedi. Diriģentam iedeva. Tam, kas klavierēs dauzīja, arī. Manējam ne-kā. Gribēju celties augšā, lai ietu dēlam vismaz roku paspiest, taču pārdomāju. Kauns no cilvēkiem sametās. «Tēvs,» teiks, «kārtīgs darba cilvēks, bet dēlu par šaistu izaudzi-nāja.»

Eh, nodomāju, ar siksnu savā laikā par maz būšu piestrādājis. Lai nu kā, bet kaut kur pieļauta kļūda. Laikam jau audzināšanas jau-tājums.

I. MELGAILIS

E. RUSMANIS

I. MELGAILIS

A. MUKANIS

— JĀNĪT, KUR TU ŅĒMI AUTOMOBILTĪI!
— NO PĒTERĪŠA UZ PILNVARU!

I. MELGAILIS

J. BRINKIS

K. LIEDE

G. VINCEDZA draudzīgs šaršs

Zani Griva, Zani Griva,
roka bijusi Tev spīva,
pats Tu esi tāds kā krams —
dzivi gājts karodams.
Ne no baltiem, ne no melniem —
nebies no velnu velniem.
Allaž sauklis Tev jo strups:
Kas pret tautu — zemē klups!
Grābi frankistus aiz sprandas,
retināji hitlerbandas...

Vajag miera sardzē stāt...
Lūdzul!

Ari tur Tu esi klāt.
Un turklāt bez gausas raksti,
cikām smagi metas plaksti...
tad jau kafījkanna sic,
cikām gurdums aizbaidīts.

Sākot jauno desmitgadi —
tāpat savas stundas vadi!
Blakus lai Tavs līdzgaitnieks —
ciņas prieks un rakstiit prieks!
Pasper sānis katru spradzi!
To no sirds Tev vēlē

DADZIS.

Putraimi un ķīmija

Ja kādam ienāktu prātā atvērt dikās tehnikas izstādi, tad šīs izstādes organizatoriem varam ziņot, ka vērtīgs eksponāts saņemams Rīgas labības produktu kombināta «Sarkanais Oktobris» putraiņu rūpnīcā. Tas ir grūbu un risu fasēšanas automāts, blakus minot, pavisam jauns. Turklāt automātam ir vēl citas slāvējamas īpašības. Piemēram, tas ir ļoti augsttražīgs. Konstruktori paredzējuši, ka fasēšanai automātā tiks izmantots mūsdienīgs un lēts materiāls — polietilēna plēve.

Tieši pēdējais apstāklis ir radījis putraiņu rūpnīcā interesantu stāvokli. Jo — lai automāts varētu darboties, nepieciešama polietilēna plēve. Bet kur to ņemt? Teorētiski plēve būtu jā-

gaida no Polietilēna rūpnīcas, ar ko kombinātam pastāv zināma vienošanās un līgumsaistības. Bet praktiski plēvi nepiegādā! Tāpēc pašlaik risus un grūbas augstvērtīga papīra kuliņās grabēdams un klabēdams fasē vecais automāts. Bet jaunais jau daudzus mēnešus klusē.

Tomēr īpašam pesimismam nav iemesla. Kā jau minējām, modernais fasēšanas automāts var rotāt jebkuru tehnikas izstādi. Un kam par to mēs varam pateikties? Nu, protams, ķīmisko tautas patēriņa preču ražošanas apvienībai, ar kuras gādību polietilēna plēve pašlaik līdz automātam nenonāk...

O. SARMA

RĶORĀTIS

Vārdu sakot, tas notika sen, manas dzīves labākajos gados, kā man toreiz šķita. Mūsu nelielā komjauniešu grupa, ko maskēšanā: nolūkos nosaucām par «manšafti», devās uz: Bīšu muižas parka laukumu, kur starp kokiem izstiepām tīklu un spēlējām volejbolu. Izdarot kādu spēcīgu gremdi, man pēkšņi ap vidukli kaut kas asi iesāpējās, un biju splests no tālākās spēles atteikties.

Sāpes nemitējās, tāpēc otrās dienas pievakarē devos pie kāda no tā laika slavenībām — Sarkanā Krusta slimnīcas ārstā, kas pieņēma arī Preses un poligrāfijas slimo kasē. Viņš bija ļoti laipns, lūdza apsēsties un pajautāja:

— Jaunais cilvēk, vai jums ir kabatā desmit latu?

Sāds jautājums mani mazliet samulsināja, jo nebiju īsti pārliecināts par saviem naudas līdzekļiem. Es toreiz strādāju par zelli tipogrāfijā, nedēļā saņēmu tikai sešus latus un zināju, ka ārstēšanās slimnīcā ir bez maksas. Bet ārsts man laipni paskaidroja:

— Es par vizīti ņemu tikai desmit latu, tas ir lētākais, un vairāk jums neprasīšu, jo man līkas, ka jums nekādu sevišķu komplikāciju nav. Tas, ko jūs teicāt, man liek domāt, ka jums ir vienkāršs apendicīts.

— Es neticu, dokter, ka aklās zarnas operācija beigsies ar nāvi.

— Operācija ir operācija, — dokteris piezīmēja. — Operācijas gaitā var rasties visādi neparedzēti sarežģījumi. Vai nav dzirdēts?

Tad es kļuva tikpat nekaunīgs kā viņš un sacīju:

— Nav gan dzirdēts. Vienīgi tādos gadījumos, kad operācija nokavēta un noticis plīsums. Un tad, ja operāciju izdarījis nevis dokteris, bet slakteris. Bet jūs taču esat slavenība!

— Bet slava maksā naudu. Es no jums daudz neprasu, tikai trīsdesmit latus, tas iznāk trīs lati par vienu operācijas minūti. Tātad norunāts?

— Norunāts, — es beidzot piekāpos. — Honorāru kaut kā sagraabināšu.

— Bet tas jāsamaksā pirms operācijas.

— Jūs šaubāties par savu veiksmi?

— Nē, — dokteris atbildēja. — Bet tāds ir mūsu nerakstītais likums. Ziedi nav vajadzīgi, nekādas šokolādes arī nē. Tikai tīru naudu uz rokas un — basta!

— Kad jūs mani uzņemsit slimnīcā? — es jautāju.

— Ārpus kārtas. Nāciet rītdien!

Mēs izšķīrāmies, lai drīz atkal vairākkārt tiktos.

Nākošajā rītā, kā bija norunāts, ieradus slimnīcā — mani tūlīt uzņēma un noguldīja gultā. Pēc tam iepazīnos ar saviem kaimiņiem. Gultā pa labi ar apendicītu gulēja jauns cilvēks, kurš man stādījās priekšā kā Daugavpils politiskās policijas priekšnieka dēls. Viņš drīz vien plaši izstāstīja, kā viņa tēvs organizē komunistu tvasrīšanu, apcietināšanu un nopratināšanu. Gultā pa kreisi ar to pašu kaiti gulēja kāds robežapsardzes instruktors. Kā viņš izteicās, viņš dienot uz Latvijas—Padomju Savienības robežas un cīnoties ar robežas pārkāpējiem, kas gandrīz vai bariem bēgot uz Padomju Savienību. Tātad mani kaimiņi izrādījās diezgan neparasti, bet savā ziņā interesanti cilvēki. Protams, viņiem nebija ne mazākās jausmas par to, ka viņiem blakus ir komjaunietis, jo es viņiem biju tikai vienkāršs tipogrāfijas zellis, kas dzīvē nekad netiks augstāk par grāmatu iespiedēju. Šis fakts atraisīja viņu mēles. Viņi dalījās ar mani ne tikai ar saviem noslēpumiem, bet arī ar pārtikas pienesumiem, kādu man nebija un nevarēja būt, jo mani piederīgie dzīvoja tālu Kurzemē, bet Rīgas draugus es jau laikus brīdināju, lai viņi nenāk uz slimnīcu.

Mani sagatavoja operācijai jau tuvākajās dienās un aizgādāja uz operāciju zāli. Tur mani nolika uz operāciju galdā un izdarīja vietējo narkozi. Aizmugurē pie sienas klusī tikšēja liels, apaļš pulkstenis. «Cik labi!» es

nopriecājos. «Tātad varēšu kontrolēt, kā strādā Latvijas rekordists aklās zarnas operēšanā!»

Un tad sāka! Es paskatījos aizmugurē uz pulksteni un sāku skaitīt minūtes. Sāpes gandrīz nejutu, tikai savādu spiedienu pavēderē. Visu manu apziņu piepildīja pulkstenis. Piecas, astoņas, deviņas minūtes, tā — operācijai

Man izdevās pa kabatām sagrabināt prasītos desmit latus. Tikai tad, kad noliku tos uz galdā, sākās izmeklēšana — mana vēdera spaidīšana. Pie katra spiediena viņš jautāja:

— Te sāp? Te sāp? Te sāp?

— Kad stiprāk spaspēz, tad sāp, — es atbildēju.

Dakteris priecīgi iesaucās:

— Skaidra bildīte! Aklās zarnas iekaisums. Jāoperējas. Vai jūs nevēlaties nākt pie manis Sarkanā Krusta slimnīcā? Es pats jūs gribētu operēt. Nemiet vērā, ka apendicīta operāciju es izdaru desmit minūtēs. Tas ir Latvijas rekords.

— Bet honorārs? — es jautāju.

— Tikai trīsdesmit latu, — viņš mierīgi atbildēja.

— Trīsdesmit latu — es iesaucos. — Tas ir vairāk nekā mana mēneša alga.

— Aizņemieties! — dokteris pamācīja. — Vai jums nav kāds bagāts draugs? Vai, teiksim, mīļākā? Nevajag kautrēties. Sieviete var mierīgi slaukt — tas viņām dod cerību, ka viņas tiks apprecētas. Parāds klūs par kopīgu, neatmaksājamu, bet jūs abi par vienas ģimenes locekļiem. Jūs, jaunais cilvēk, nezināt, ko sieviete var izdarīt mīlestības vārdā, bet es to zinu, man ir pieredze. Viņas spēj pārdot visdārgākās zelta lietas, lai tikai glābtu no nāves savu iecerēto.

Daktera runal nejutā beigas, un tāpēc es viņu pārtraucu.

drīz vajadzēja beigties. Tad pulkstenis rādītājs sasniedza desmito minūti. «Tagad jābeidzas!» es gavilēju. Bet operācija turpinājās. Piecpadsmit, divdesmit minūtes. Kas noticis ar rekordistu? Divdesmit piecas, divdesmit sešas, divdesmit septiņas minūtes! Ak mūžs, kā es to samaksāšu, ja par katru minūti dakterim jādod trīs latī!... Un nu jau visas trīsdesmit minūtes! Kur es tādu milzu summu grābšul! Devīpadsmit latu!

Tad beidzot atskanēja doktera vārds:

— Viss kārtībā. Aizsūt!

Manai sirdij šie vārdi bija balzams, lai gan rūgtis. Bet gan jau ar bēdu tikšu galā! Cilvēks nav zirgs, ko var izūtrupēt. Tikai nenolaist galvu liktena priekšā! Gan jau viss kaut kā nokārtosies.

Pēc astoņām dienām mani no slimnīcas izrakstīja, un es, uz spieķa balstīdamies, lēni devos mājās, arvien vēl juzdams sāpes, tikai īsti nesapratu kur — mugurā vai vēderā.

Tā kā sāpes nepārgāja, atkal nolēmu apmeklēt aklā zarnu griešanas rekordistu. Pakāris līdzī desmit latus, ko biju aizņēmis no drauga, devos pie doktera vizītē. Viņš mani jau bija paguvjis piemirst un laikam tāpēc diezgan izklaidīgi klausījās, ko viņam stāstīju par apendicīta operāciju. Es tikai nepateicu, ka šo operāciju izdarīja viņš pats. Appētījies manu vēl diezgan svaigo rētu, viņš pajautāja:

— Vai jūs neatceraties, kāds slakteris jūs operēja?

Es klusēju, bet viņš turpināja:

— Jaunais cilvēk, es jums ieteiktu turpmāk griezties tikai pie pazīstamiem ārstiem, tādēļ, kam ir jau vārds. Tas, kas jums taisījis operāciju, ir bijis nemākulis, un tādām jūs uzticējāt savu veselību! Es jau pēc grieziņa redzu, ka tas ir bijis pēdējais dijetants. Būtu nācis pie manis! Es tāds sīkums izdaru desmit minūtes. Tas ir Latvijas rekords. Bet jūs droši vien uz operāciju galdā mocīja vismaz pusstundu. Turklāt man šķiet, jums nemaz nav bijusi vajadzība operēt apendicītu. Jūsu sāpes rodas no nierēm. Jūs slimojat vai nu ar nieru akmeni, kas operējams, vai smiltīm, kas jāizskalo. Tautas ārstniecība šādos gadījumos lieto labu miltenāju novārījumu. Es jums uz vissiltāko ieteicu vienu nedēļu dzert miltenāju tēju un, ja sāpes nepāriet, atnākt pie manis vizītē. Uz redzēšanos, jaunais cilvēk!

Es noliku desmit latus uz galdā, atsveicinājos un izgāju.

— KO TAD JŪSU MECHANIZATORI DARAI
— IEKONSERVĒ TEHNIKU.

E. OSS

DIENESTA ROMĀNS

Pilsone, par kuru mēs gribam stāstīt, mīt ar ģimeni divistabu dzīvoklī.

Kādu dienu viņa paraudzījās uz savām istabām un sasīta rokas:

— Saldā debestīnī! Kā tik visa manā dzīvoklī nav! Virtuves nav! Ūdensvada nav! Izlietnes nav! Tualetes nav! Gāzes paverde, pat tā nav! Vai tas vispār ir dzīvoklis?

Bez šaubām, pilsone pati nav spējīga atbildēt uz tik sarežģītu jautājumu. Tāpēc viņa to uzdeva Rīgas pilsētas Kirova rajona izpildkomitejai. Izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks b. Orups 1978. gada 22. jūlijā atbildēja:

«Saskaņā ar dzīvojamās telpas Tieslīgumu jūsu dzīvoklī ir divas istabas un kopēja virtuve.»

Pilsone paraudzījās pa labi — virtuves nav, pa kreisi — arī nav. Varbūt biedrs Orups zina, kur virtuve ir? Jā, viņš to zina:

«Jūsu dzīvoklī ir veikts nelikumīgs pārplānojums, tādējādi kopējā virtuvē jūs varat iekļūt no kāpņu telpas.»

Pilsone paskatās — vai! No kāpņu telpas var iekļūt vienīgi kaimiņu virtuvē! Nevienš taču nevar ar savu trumuli vai katliņu iet pie kaimiņa pat tad, ja ir saņemta izpildkomitejas vēstule. Ko darīt?

«Izpildu komiteja uzdod Jums atjaunot dzīvokļa plānojumu saskaņā ar Tieslīgumu!» biedrs Orups iesaka un parakstās.

Pilsone jūt — spēcīgi par vājle. Viņa taču nevar izlaist sienul Kaimiņš to neļaus, jo viņam arī ir Tieslīgums, un līgumā šī virtuve pieder viņam... Pilsone atkal lūdz padomu izpildkomitejai. Kirova rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs b. K. Līcis 1978. gada 2. oktobrī atbild: «Saskaņā ar dzīvojamās telpas Tieslīgumu jūs apdzīvojat divas istabas kopplatībā 27,13 m².»

— Ah! — pilsone nopriecājas. — Vismaz skaidrs, ka virtuves nav. Bet kā lai dzīvo bez virtuves?

«Ierīkot citu virtuvi nav iespējams,» b. Līcis tālāk skaidro. «Jums nepieciešams iesniegt izpildu komitejas dzīvokļu nodaļai dokumentus Jūsu uzņemšanai dzīvokļu piešķiršanas rindā.»

Bez šaubām, pilsone tūdaļ iesniedz, kas esniedzams. Nevar taču cilvēks dzīvot ar nazu bērnu dzīvoklī, kur nekā nav...

1979. gada 12. februārī Kirova rajona

izpildkomitejas dzīvokļu nodaļas priekšnieks b. Kļaviņš atbild:

«Ar izpildu komitejas 1979. gada 7. februāra lēmumu Jūsu prasība noraidīta, tā kā darba vietā ir sava dzīvokļu rinda.»

Pilsone izlasa, pilsone nopūšas. Runa taču nav par rindu! Runa ir par to, ka dzīvoklis faktiski nemaz nav dzīvoklis! Un pilsone atkal vaicā izpildkomitejai — ko darīt?

1980. gada 2. jūlijā viņa saņem dzīvokļu nodaļas priekšnieka nesalasāmā rokrakstā parakstītu atbildi:

«Sakarā ar jautājuma izskatīšanu dzīvokļu nodaļa lūdz iesniegt sekojošus dokumentus...»

7. augustā pienāk vēl viena, ražošanas pārvaldes «Vecrīga» priekšnieka V. Buzicka parakstīta, vēstule:

«Zīņojam, ka Jūsu dzīvoklis dzīvošanai ir piemērots. Pārbaudot rēķinus, noskaidrots, ka Tieslīgums bijis noslēgts nepareizi. Saskaņā ar inventarizācijas plānu jūsu dzīvoklis ir vienistabas dzīvoklis. Istabas 12,61 m² ir istaba, bet istaba 12,92 m² — virtuve.»

Pilsonei zaļš vien gar acīm nošķīst. Atbilde ir, bet virtuves nav! Jo puslīdz normālā virtuvē jābūt ūdensvadam, izlietnei, plītij...

Galū galā pienāca vēl viena, Rīgas pilsētas izpildkomitejas apdzīvojamās platības uzskaites un sadales pārvaldes priekšnieka b. V. Petkeviča parakstīta, vēstule:

«Pilsone Juhņeviča apdzīvo divas istabas Ļeņina ielā kopplatībā 25,53 m² bez virtuves. Vēl 07.02.79. pilsonei ar izpildkomitejas lēmumu lūgums par cita dzīvokļa piešķiršanu tika noraidīts. Ņemot vērā dzīvokļa sanitāro stāvokli, Rīgas pilsētas izpildu komiteja ir likusi priekšā darba vietai — LPSR Finanšu ministrijai — izskatīt jautājumu par pilsones Juhņevičas ģimenes uzņemšanu dzīvokļu uzskaites rindā.»

Pilsone Juhņeviča kopā ar bērnu un vecmāti joprojām dzīvo savā divistabu dzīvoklī ar kopējo virtuvi, kurā virtuves nav. Dzīvo un jūt, ka mazliet kaut kā pietrūkst. Varbūt paverde, varbūt ūdensvada, varbūt izlietnes, bet varbūt kripatiņas viselementārākās iejūtības pret cilvēku no dažu iestāžu puses.

A. BRĀLTIS

E. OSS

— LŪDZU PEDAGOĢISKO PADOMI APSPIEST JĀNĪŠA UZVEDĪBU.

G. VINDEDZIS

Pirms svētkiem aizgāju uz frizētavu nogriezt matus un noskūt bārdi. Cilvēku ka biez. Stāvē rindā kādi divdesmit. «Nu,» domāju, «vakars pagalam!»

Noskaidroju, kurš ir pēdējais un sāku vērot zāli. Skatos un pats savām acīm neticu: četri krēsli brīvil! Un ko dara friziermeistari? Divi jauni un dūšīgi tēvaini spēlē šahu, viens pavēcāks pie loga risina krustvārdu mīklu. Jauns, simpātisks skuķis spoguļa priekšā uz acis mālē...

Un tikai piektais meistars, padzīvojis plikgalvis, strādā vaiga sviedros. Kamēr es tā vēroju, viņš jau vienu bija nofrizējis.

— Nākošais! — plikgalvis laipni aicināja.
— Kas te notiek? — es uztraucos. — Viens strādā, bet četri slaižās!

— Mieru! — kāds inteligenta izskata vecītis nani klusināja. — Netraucējiet biedram strādāt! Visa šī rinda ir pie viņa. Stāsta, ka drīz pie viņa vajadzēsot iepriekš pierakstīties. Viņam ir plaša klientūra.

— Bet tiem četriem?
— Ko lai dara? — vecītis nopūtās. — Nevar konkurēt...

Pa to laiku meistars, kas sēdēja pie loga, krustvārdu mīklu bija atrisinājis. Viņš pieēlās, izstaiņājās un, ieraudzījis mani, teica:

— Nāciet, biedri! Nofrizēšu uz goda.
— Nē, nē, — steidzīgi atbildēju. — Es pie šī meistara...

V. SOLOVJOVS

U. MEZAVILKS

— TUR NEPĀRDOD NE MOHĒRAS JACIŅAS, NE POMĀDI, NE LAKATIŅUS...
— KO TAD TUR DARA!

E. RUSMANIS

TRIS LIETAS LABAS LIETAS

Dūmiem un skābsienam nav rāk daudz kopīgu īpašību. Bet labu gribu dažas tomēr atrast. Par to liecina padomju saimniecībā «Lugaži» izdarītie novērojumi. Tur revidenti atklāja, ka mīem un skābsienam piemīt pējs niķis — abi izkūp gaisā. Es gan, lopbarība atstāja pēš grāmatvedībā, tāpēc revidenti galvas vien nogrozīja.

— Jums nu gan, biedri lugaši, ir visai viegla roka uz rakstīšanu...

Pagājušajā pavasarī šeit bez umīga pamata nošvikāja vai nekā divus simtus tonnu obsiena. Līdz ar to nācās iepēt skurstenī arī 4602 rub.

Tikpat viegli gāja arī ar tupeļiem. Saimniecības vadī, aci nepamirkšķinot, noraka pāris desmitu tonnu kartu-

u par 2351 rubli. Turklāt vi-

Tomēr aplami būtu domāt, ka «Lugažos» tikai noraksta. Gluži otrādi. Noticis arī pilnīgi pretē-

Saimniecība noslēdza līgumu ar Alojā spirta rūpnīcu par kartupeļu piegādi. Rūpnīca pārskaitīja naudu. Vēl nebija lāgā nožuvusi tinte uz bankas dokumentiem, kad padomju saimniecības «Lugaži» vadītāji jau rakstīja citus dokumentus. Viņi lielāko daļu no saņemtās naudas atskaitīja rūpnīcai atpakaļ. Tik spožs darījums deva arī ne mazāk spožus rādītājus. Padomju saimniecības «Lugaži» valsts iepirkuma plāna izpildē tika ieskaitītas 244,7 tonnas nepiegādāto kartupeļu...

— Nav izslēgts, ka nu būs tiesas darbi, — pārbaudītāji atvadoties secināja.

Revīzijas akts nonāca uz Valkas rajona agrorūpniecības apvienības priekšsēdētāja galda. Pirmajā brīdī «Lugažu» vadītāji kļuva domīgi. Bez šiem pārkāpumiem bija atklāti arī vēl citi. Diezgan prāvus robus cirta lopu krišana, taču no vainīgajām per-

sonām ir piedzīti tikai 215 rubļi, lai gan saimniecībai nodarītie zaudējumi revīzijas aptvertajā periodā ir 34 567 rubļi! Un kur tad vēl ceļa stabil! Vienā no tiem ietriecās saimniecības automašīna. Milicija krimināllietu izbeidza un ieteica vainīgo personu ietekmēt sabiedriski. «Lugažu» vadītājiem šķita, ka ar to pašu pilnīgi pietiek un lieta tika nobāzta dziļā atvilktnē. Vārdu sakot, saimniecības vadītāju grēku un grēciņu saraksts izrādījās diezgan prāvs. Ko darija agrorūpniecības apvienība? Tā izdeva pavēli Nr. 74. Lugažieši, pavēli saņēmuši, atviegloti uzelpoja:

— Lūk, tie tik ir kārtīgi vīri! Ar tādiem nepazudīsi...

Patiešām, pavēlē nebija ne pušplēsta vārdiņa par vainīgo personu saukšanu pie disciplināras vai materiālas atbildības. Bet tad atskanēja viena otra bažīga balss:

— Ka tikai nu būtu uz labul! Viņi varēja kaut vai izlikties, ka dusmojas...

Šis bažas zināmā mērā izrādījās dibinātas. Lauksaimniecības ministrijas darbiniekiem bija laba atmiņa un viņi vākus ar revīzijas materiāliem nenolika pārāk tālu no acīm. Ministrija salika visus punktus uz «i» un uzdeva vainīgos nosvētīt pēc nopelniem.

Interesēdamies par svētišanu tuvāk, redakcijas vīri piezvanīja Valkas rajona agrorūpniecības apvienībai.

— Produkcijas nelikumīgajā norakstīšanā vainīgi ir bijušie saimniecības speciālisti, — apvienības darbinieks atbildēja.

— Kur lai viņus ņeram, ja viņi tagad vairs saimniecībā nestrādā? Tas, pirmkārt. Otrkārt, par notikušo autoavāriju civilprasi-

bu, ja jau tā prasa, ierosināsim. Kādēļ to visu nedarijām tūlīt pēc revīzijas? Atzīstam savu neizdarību, atzīstam... Tas, treškārt.

Mēdz teikt, ka trīs lietas esot labas lietas. Bet ne vienmēr.

O. MĀRCIS

...ar dzimšanu. Un saimdzinu. Ne jau velti saka: visu izzina salīdzinot.

Soreiz mana tēma ir «Stacija». Katru dienu Stacijā pienāk un atīet vilcieni uz tuvām un tālām vietām. Tajos brauc cilvēki, un ar tiem ved kravas... Tas labi. Pat ļoti labi. Bet, no otras puses, ja preču vagoni ilgi jo ilgi stāv uz piebraucamajiem ceļiem un ja tūkstoti cilvēku laipo pāri netīriem grāvjiem un brien pāri grūziem puskmotru līdž autobusam, — tas ir slikti.

Tā. No divām pusēm tēma ir apskatīta. Māģināsim iet dziļāk. Kāpēc Stacija stāv tāda noplukusi, visa vienos būvgružos un dubļos? Tāpēc, ka to rekonstruē! O, tas ir labli! Tātad te rit darbs. Ļoti labi. Ko tautā saka par darbu? «Darbs rāda, kāds meistars. Sliktu darbu kabatā nenoslēpsi. Labs tas darbs, kas padarīts...» Un kāds tas darbs, kas nepadarīts? Tā, paskatīsim. Kas mūsu Stacijā padarīts? Trešo gadu strādā, bet no vienpadsmit rekonstrukcijām objektam ekspluatācijā nav nodots neviena. Kā ar termiņiem?

Pagājuši jau pirms trim mēnešiem. Slikti. Hm-m.

Iesim vēl mazliet dziļāk. Kas to darbu mūsu Stacijā dara? O! O-o! Ieskatoties pasūtītāju — PSRS Satiksmes ceļu ministriju veselās deviņpadsmit organizācijās: Baltijas transporta celtniecības trests (galvenais darbu uzņēmējs), ostas rūpnīca (galvenais piegādātājs), daudz un dažādu trestu pārstāvji — 215, celtniecības un montāžas darbu vilciens, 679, ziemeļu un rietumu montāžas darbu specializētais vilciens ūdensapgāde... Un tā tālāk. Atvainojiet, ka neuzskaitu visas organizācijas, bet deviņpadsmit ir liels skaits, un es esmu tikāls viens.

Tā. Viņu ir daudz, bet Stacija arī ir viena. Ko tautā saka par daudziem darba darītājiem? «Kur daudz darītāju, tur putra pļedeg.» Salīdzinājums acīmredzami klibo, jo Stacija nav putra. «Septiņas aukles, bet bērns...» Kāds bija bērns, nav svarīgi, jo mūsu gadījumā aukļu ir deviņpadsmit, un vispār — tās nav aukles, bet visnotaļ cienījamās organizācijas. Nerunājot nemaz par to, ka principā nepareizi būtu salīdzināt Staciju ar bērnu.

Labli. Tālāk. Skaidrs, katrs dara savu darbu. Paskatīsim. «48. specializētais vilciens» (priekšnieks V. Šahtanovs) izraka grāvjus, daudz grāvju. Tie visi pilni ar ūdeni, bet Stacijā ūdens nav ne pilnīgs. «215. vilciena» laudis (priekšnieks I. Litvinenko) nēmas ar manevru torņa būvdarbiem, taču pagaidām torņa vietā ir čiks... Uff. Uzskatīt, ko darīja un turpina darīt visi citi, nav iespējams. To citu ir daudz un es, kā jau minēju, viens pats.

Bet žāl gan, ka Stācijas rekonstrukciju ir tik daudz. Ja darītāju būtu tikai trīs, tad tīši vietā būtu salīdzinājums ar Krilova fabulu par gulbi, vēzi un līdaku. Vai atceraties, kā šīs trīs mīļās radībības rāvēs ar vienu vienīgu vezumu? Vaiga sviedros! Bet vezums ne no vietas... Atkal salīdzinājums klibo! Stacija taču nav vezums! Tā nevar ne kustēt, ne nekustēt. Bet varbūt Stacija var klibot? Fui, nu gan aizrunājosi! Prāts samežģījies, domāšana sāk kļūpt. Tieši tāpat kā rekonstrukcijas darbi Ventspils dzelzceļa stacijā.

Ar to pārdomām varētu it kā pielikt punktu. Bet es no dabas esmu ziņkārīgs. Kad rekonstrukciju pabeigs? Nav zināms. Cits uz citu rāda ar pirkstu un sola. Taču, vienā vārdā sakot, pagaidām ir tā: ar muti Ventspilī, ar darbiem aizkrāsnē.

Beidzot viens salīdzinājums, kas neklibo!

A. ZUTIS

— Un noslēgumā, biedri, — priekšnieks Papiņš sapulces dalībniekiem teica, — gribu paziņot patīkamu un savilņojošu jaunumu: mūsu kantorim pienākusi jubilejas reize! Jā, jā, laiks skrien ar vēja spārniem! Liekas, vēl pavisam nesen tresta paspārnē nodibināja Kastroļu izejvielu vairuma-mazuma kantori un, lūdzu, jau desmit gadi aizvadīti. Biedri, šo necilo, bet vienlaikus tik ievērojamo sviniņu atzīmēšanai mums jāizvēl rīcības komiteju!

Ievēlēja Papiņu, grāmatvedi Radziņu un mani. Priekšnieks mums atļāva trīs dienas pārdomām, tāpēc uz pirmo sēdi ieradāmies ideju pārpilni.

— Svinīgajai daļai jānotiek rajona jaunajā kultūras namā un nekur citur! — Papiņš paziņoja. — Es ceru, ka tur būs vietas visiem, kas vien vēlēšies mūs apsveikt.

— Kā jūs domājat, ko vajadzētu uzlikt? — grāmatvedi Radziņa pārinterēsās.

— Visu augstākstāvošo vadību, — Papiņš cienīgi atbildēja. — Nu, jūs jau zināt: tresta pārvaldnieku, pārstāvjus no ministrijas, no arodbiedrības, no rajona...

— Kā būtu, ja mēs uzaicinātu radniecīgos kolektīvus no kaimiņu republikām? — es ieminējos. — Vakaram būs lielāks, tā sacīt, svars. Turklāt viņi var atvest interesantas dāvanas...

— Ja runājam par dāvanām, — praktiskā Radziņa piebalsoja, — tad nedrīkstam aizmirst mūsu lauku darbarūkus. Dažus ielūgumus jāaizsūta kolhoziem. Arī mums tiks savs atspaidis — kāda mučele alus, kāds grozs ābolu, kāds kūpināts cālis...

— Protams, protams, — Papiņš plekrita. — Bet viens ielūgums noteikti jāpataupa naktssargam Dukatem, kas kantorī strādā jau no pirmās dienas. Jubilejas vakarā viņš varētu dalīties atmiņās par tām neaizmirstamajām dienām... tas ir, naktīm... Nu, jūs jau saurotat!

Mēs sapratām. Ielūdzamo personu skaits auga augumā. Nolēmām pieaicināt arī bundzinieku ansambli.

— Tas noskanēs pa visu rajonu! — Papiņš, rokas berzēdams, teica.

— Vēl derētu akrobāti, — es saspaini ierunājos. — Iedomājieties šādu ainu: trīs braši jaunekļi uzkāpuši uz pleciem ceturtajam, un augšējais tur apsveikuma runu!

— Tas nu tā, — Papiņš atteica, tomēr akrobātus pierakstīja. — Mums vēl jāizlemj pats galvenais — kur rīkot sviniņu otro, neoficiālo daļu? Jāatzīstas, sākumā es domāju par somu pirti, tomēr šis variants mums neder, jo somu pirts nav vairs modē.

— Līdmašīnā! — iesaucās grāmatvede. — Tas būtu brīnišķīgi! Mēs lidojam, zem mums — zālas plavas un meži, virs mums — zila debess. Turklāt finansiālo pusi šajā variantā nesalīdzināmi vieglāk nokārtot nekā ar somu pirti. Mēs to noformēsim kā darba pirmrindnieku braucienu pieredzes apmaiņu.

...Jubilejas sviniģā daļa iesākās lielā pacilātībā. No visām malām uz kultūras namu ripoja vieglās mašīnas, nāca apsveicēji ar ziediem un saulēm rokās.

Prezidijā sēdēja goda viesi. Tur bija paredzēta vieta arī kantora veterānam Dukstem, kurš diemžēl nebija ieradies — sviniņu sagatavošanas steigā piemirsām aizsūtīt viņam ielūgumu.

Bundzinieku un akrobātu uzstāšanās skatītāji uzmēma ar vētrainiem aplausiem. Kolhoza pārstāvis priekšnieku uzrunāja ar «maestro». Tiesa, vēlāk noskaidrojās, ka viņam bijis jāapsveic kāds diriģents, kas sava kolektīva jubileju svinēja citā kultūras namā. Kļūdu kolhoza pārstāvis atkārtā tikal tad, kad veltes — dārza instrumentu komplektu un milzīgu torti — jau bija pasniedzis mūsu priekšniekam.

Pēc mutisko apsveikumu un dāvanu strauzes Papiņš nolasīja telegrammas. Viesi dedzīgi aplaudēja. Priekšpēdējai telegrammai pāskrējās ar acīm, Papiņš saviebās un atlika to sāpus. Es pasķīlēju un izlasīju:

«Dullie Punkts Desmit gadi būs nākošrudēn Punkts Dukste»

Uztvēris priekšnieka jautājošo skatienu, es paraustīju plecus: kāda tam galu galā nozīme?

JĀNIS DEGUMS

REKLĀMAS TRIKS

Gada nogalē Tuntuļu šūšanas fabrikā «Veiksme» notika nepatīkams gadījums — materiālo vērtību zudums. Revīzijas dokumentos parādījās ieraksts: «Nozagts mētelis 1 gab.»

Glūži dabiski, tuntuļniekus šāds notikums gaužām satrauca. Lai noziedzniekam sadzītu pēdas, noorganizēja speciālu operatīvo grupu.

Noziedznieks bija strādājis smalki. Tuntuļos neizdevās atrast nedz pēdas, nedz mēteli. Tikai pēc nedēļas noziedznieku aizturēja Kazaiņos, trīs simti kilometru no Tuntuļiem.

Saņēmis ziņu, ka tuntuļniekiem izdevies atrast noziedznieku, kas bija izgājis bez pēdām, uz Tuntuļiem, lai iepazītos ar vietējo kriminālmeklātāju darbu, nekavējoties devās komisārs Megrē.

Cienījamais komisār, pirmkārt, tas bija mūsu pienākums un, otrkārt, paldzēja amata prasme, — leitnants Riepainis ziņoja. — Pieredzējušam kriminālistam jāpazīst pilsētas produkcija. Smalki izpētījis mēteļus, ko pie mums ražo, es konstatēju, ka noziedznieks ir iekritis. Man bija absolūti skaidrs, ka tādu mēteli nevienam iesmērēt neizdosies. Tāpat nāksies valkāt pašam. Mēs noskaidrojām, cik šādu mēteļu Tuntuļos pārdots. Izrādījās, ka aizvadītajā sezonā nebija realizēts neviena mētelis.

Izsūtījām uz visām pusēm sīkas ziņas par mēteļa pazīmēm un gaidījām. Noziedznieku aizturēja manīgie kazainieši. Viņi uzreiz bija sapratuši, ka krietns cilvēks tādu mēteli nevalkās.

— Spoža operācijai — komisārs Megrē jūsmoja. — Bet kāpēc viņš to darīja? Intuīcija liek domāt, ka ikvienā noziegumā jābūt iekļautai sievietei...

Lūk, tur arī sākās mūsu darbība, — Riepainis apmierināti pasmaidīja. — Mēs izanalizējām visas Tuntuļu sievietes un pārliecinājāmies, ka viņas tādām mēteļiem pakal neskrīes. Tad sākām laužīt galvas: kam tas varētu būt izdevīgi? Galu galā apstājāmies pie realizācijas daļas priekšnieka. Un, ko domājat, komisār Megrē, izrādījās, ka tas bija veikls reklāmas triks. Realizācijas daļas priekšnieks pierunājis kādu vīru nozagt šo mēteli. Viņš bijis pārliecināts, ka ziņa par notikumu parādīsies vietējā avīzē. Laudis izlasījis un nosprīdējis: ja jau zog, manta ir to vērtal! Taču izrādījās, viņš bija pārrēķinājis.

Megrē pacēla cepuri un paklanījās...

Bet Tuntuļu Tautas tiesa pieņēma blakus lēmumu par fabriku «Veiksme», kas ar savu sliktu produkciju pamudina cilvēkus uz noziegumu.

L. MAJINSKIS

PĒC SAPULCES PAR DARBA KĀVĒJUMIEM.

E. RUZIZBOJEVS

— PASAKIET SKOLOTĀJAM, SALIMS IR SLIMS UN UZ SKOLU ŠODIEN NEVAR AIZIETI

R. UBAIDULLAJEVS

— KRUSTMĀT, PASKATIES, GOVIS ARĪ ATŠKAIDA PIENU AR ŪDENI!

N. IBROHIMOVVS

— NABAGA MAMARASUL, TU ESI NONĀCIS LAIKA TRŪKUMĀ!

— JĀ, BET LĪDZ DARBA LAIKA BEIGĀM VIŅŠ VAIRS NEPA-GŪS IZDARĪT GĀJIENU!

S. SUBHONOVVS

PĀRDEVĒJS: — TEV NAV ACU PIERĒ, KO!! IZLASI, KAS TUR IR RAKSTĪTS!

A. GULOMOVVS

T. SERGIJENKO

VITAUTE ŽILINSKAITE
(«Tiesas, Viņas»)

DZIRNAS

Lai eju, kur iedama, arvien pavērsu skatienu uz kādu nelielu ielu, kur dāsni laistītu puķu dobju vidū stāv solida celtne, kurā iekārtojušies ne mazāk solida iestāde. Lai gan nams celts ne pārāk sen, tomēr tā fasādē jau redzami vairāki brūngani mitruma ielāpi. Garāmgājējs sacītu, ka tās ir lietus vai caura ūdensvada sekas. Naivais!

Celtne, kā jau minēju, pacēlusies ne visai sen, un tās tuvumā reizēm pavid arhitekta augums. Viņš kā mēnessērdzīgs trīs reizes apskrien ap namu un, pieplacis tuvumā augošam kokam, ilgi, ilgi aplūko savu darinājumu. Bet es stāvu aiz cita koka un šķielēju gan uz namu, gan uz arhitektu, tik tikko sīdama valdīties, lai nepieietu viņam klāt, nepiepiestu roku un nepsacītu, ka esmu tā, kas viņa radītajai formai ir devusi saturu...

Tomēr es neiedrošinos traucēt arhitektu: varbūt viņš šai brīdī rada jaunu arhitektūras hibrīdu, savu iedvesmu krustodams ar Lekorbizjē mantojumu?... Un tāpēc es nīkstu aiz sava koka, klusi skaitīdama iestādes logus, durvis, gaitenīšus un zāles — jo vairāk to ir, jo lielāks arī manis ietilpinātais saturs!

Tācu todien, kad uz šo iestādi nesu iesniegumu, ne sapnī nespēju nosapņot, ka man tiks tāda svarīga misija! Tiesa, tā man gadījās nejauši, bet, cienījamie, kas šajos laikos nezina, ka ikviena nejaušība ir izrietējusi no nepieciešamības, lai atkal izraisītu nepieciešamību, neskaitāmo nejaušību māti — un tā līdz demogrāfiskam sprādzienam... Tātad atdevu iesniegumu un sāku pacietīgi gaidīt. Pagāja dienas, nedēļas, mēneši — nekā. Mani pārņēma nemiers, dusmas un īgums; vairākkārt mēģināju uzzināt, kas noticis ar manu lūgumu, bet izdibināju tik vien, ka tas aizķēries kaut kādā iestādes labirinta likumā, kurā to vairs nav iespējams sameklēt pat ar Ariadnes diegu palīdzību.

Un tad es atcerējos vecu labu padomu: kas grib atrast pazudušo priekšmetu, tam tādā pašā veidā jāpazaudē cits līdzīgs priekšmets. Atcerieties, kā Toms Sojers sameklēja nezin kur aizriepojušu bumbiņu, kad palaida pa kalā citu bumbiņu!

Tālab atkal vēru iestādes durvis un atkal iegāju galvenā priekšnieka kabinetā, nesdama līdzī pēddzini bumbiņu, tas ir, citu iesniegumu, tikai šoreiz tajā rakstītie vārdi bija mazliet citādi: «Lūdzu piešķirt man tasi ūdens.»

Galvenais priekšnieks sēdēja gluži viens krāsainu telefonu vidū. Iesniegumu noliku viņam uz galda un godbījīgi atkāpos soli atpakaļ.

— Seit ir mans iesniegums, — pateicu tik pazemīgā balsī, kāda pietāv vienīgi tādām pazemīgām lūgumam.

— Redzu.

Viņš pievilka klāt iesniegumu un pat uzmeta tam īsu skatienu.

— Būšu jums, — es iečukstējos, — bezgalīgu pateicību parādā, ja to nenoraidīsiet.

— Paskatīsimies...

Priekšnieks neko skaidru nesolīja.

— Un kad paskatīsieties?

Pierādīdams, ka solījums nav tukši vārdi, viņš uz mana iesnieguma augšējā stūra uzrakstīja: «Izlemti!»

— Paldies, — es pat pakniksēju aiz pateicības. — Un kad lemsiet?

— Pēc nedēļas... mēneša...

— Bet vai nevar, — es saliecos viduklī, — ātrāk?

Viņa tonis kļuva stingrāks:

— Ja jums dosim ātrāk, cits dabūs vēlāk. Visiem vajag!

— To pašu?

— To pašu, — viņš apstiprināja.

Es paņēmu mutautu un pieliku pie acs.

— Bet es taču, — esņukstējos, — tik maz lūdzu. Pilienu jūrā!

— Jums piliens, otram piliens, trešam piliens, saliekot kopā — cik iznāk?

— Trīs tases, — es godīgi saskaitīju.

— Nu redzat, — viņš pavīpsnāja. — Trīs tases!

— Tā paša?

— Tā paša.

Atkal iečukstējos un nolēmu, ka laiks mainīt taktiku: cik ilgi var tielēties ūdens malka dēļ? Nometu mutautu un spēru soli uz priekšu:

— Ja nedosiet, būšu spiesta griezties augstākās instancēs!

Viņš klusēdams palūkojās uz mani un mierīgi palocīja galvu, gluži kā šahists, kas paredzējis tieši tādu pretinieka gājieni. Tad piespieda aparāta taustiņu. Ienāca palīgs.

— Dodiet, — priekšnieks pasniedza viņam iesniegumu, — lietai gaitu.

— Paldies, — es atkal aiz pateicības pakniksēju. — Un kad gaita būs galā?

— Paziņosim. Gaidiet.

— Gaidiet! — Es sažņaudzu rokas kā operā. — Atkal gaidīt!

— Visi gaida. Varbūt arī es pats gaidu.

— To pašu?

— To pašu.

— Ja... jūs... pats... — es atmuguriski sataustīju durvis. — To... pašu...

Tiku tikām ūdens aiztecējis kopš manām kniksēšanām un šņukstēšanām; pa to laiku sapņēju vairākus paziņojumus, ka mans iesniegums atdots izlemsšanai tādā, pēc tam tādā un vēl tādā nodalā, ka es par lietas gaitu tikšu informēta atsevišķi, ka... Izlasījusi katru tādu paziņojumu, es ikreiz, pati nemanot, pakniksēju...

Tagad jums vairs nav jābrīnās, kāpēc es, aizlūdusi aiz koka, lepnī raugos uz solīdo ēku un skaitu tās logus un durvis: aiz tām durvīm un logiem, tajos gaitenīšos un zālēs, kabinetos un tualetes telpās tiek lemts, piešķirt vai nepiešķirt man tasi ūdens! Iestāde darbojas. Tās milzīgās dzirnas mal' ūdeni. Manu tasi ūdens. Lūk, kāpēc tik dāsni tiek laistītas puķu dobes, lūk, no kurienes mitruma ielāpi uz fasādes, tu naivais garāmgājēji!

Bet tas man, tāpat kā arhitektam, uzliek pienākumu neapstāties pie sasniegtā. Studēdama savu pieredzi, es arī sapņoju, sapņoju par jaunu arhitektūras hibrīdu. Piemēram, par iestādi — vējdzirnavām, kur es aiznestu grozu gaisu...

No lietuviešu valodas tulkojis
A. SUKOVSKIS

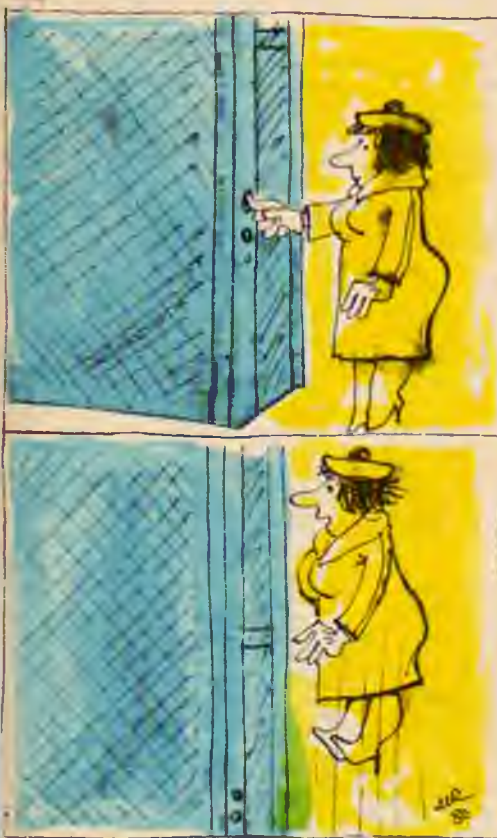
— MAN PAR TEVI KAUT KO TEICA, TIKAI NEATCEROS, KO...
— NETICI TENKĀMI

D. BREIKSS

— STARP STUNDĀM ĢADIJĀS LOGS, BĒRNIEM NEBIJA KO DARĪT...

U. MEZAVILKS

M. RAMANE

KLEKSĪŠI

«Tikai tad, kad barbari nonāca līdz pilsētas sienām, tās aizstāvji atcerējās, ka Roma ir svētā pilsēta, bet bija jau par vēlu.»

«Vīriešiem Aspazijas darbos atļauts būt netikumīgiem, jo viņi to prot.»

«Zeme tajos laikos nebija ražas iegūšanas, bet iztikas līdzeklis.»

«Varoņa kalsle liek mums daudz ko pārdomāt un izturēties saudzīgi pret savām jūtām.»

No skolēnu sacerējumiem norakstījis

A. BARISJANS

BŪS VAI NEBŪS

Šoruden Rīgā itin bieži var sastapt cilvēkus, kas sajūsmā sauc: «Urrā! Beidzot!» Un, iznēmuši no kabatas reklāmas, informācijas un izziņu krājumu «Sadzīves pakalpojumi Rīgā», pāršķirsa to vēl un vēlreiz.

«... Augsta apkalpošanas kultūra, pilnīgioti un dažādoti pakalpojumi ietaupa darbaļaužu laiku... Sadzīves pakalpojumi palīdz mājas solī, turklāt kvalitatīvi...» krājuma ievadā sacīts. Tāad apkalpošanas kultūras visdzišākais kalngals. Kā lai te cilvēks nepriecājas!

Vētrainā sajūsmas izpausme sadzīves pakalpojumu darbinieku galvas tomēr neapreibināja. Viņi saprata, ka jāpilnveido viss, ko vien var pilnveidot. Un tieši Tstajā brīdī tie atcerējās: mūsu republikā lielā cieņā taču ir teātra māksla! Vai nebūtu pienācis laiks tās elementus ieviest arī sadzīves pakalpojumu sfērā? Apkalpot iedzīvotājus, tā sakot, ar teatralizētu uzvedumu palīdzību.

Oktobrī pie jaunā pasākuma ķērās ķīmiskās tīrīšanas un krāsošanas fabrikas «Zvaigzne» kolektīvs. Kā zināms, Tstai dramaturģijai nepieciešami pārsteiguma momenti, konflikti un vēl šis tas. Sākās radoši meklējumi.

... Parastas darbdiēnas rītā cilvēks ieiet ķīmiskās tīrīšanas ateljē Kr. Barona ielā 25.

— Man, lūdzu, vajadzētu iztīrīt mēteli...

— Lai notiek, — pieņēma saka. — Bet iztīrīts tas būs tikai pēc trīsdesmit dienām.

Te mēs jau sākām just dramaturģijas elpu. Jūtam, ka pamazām briest konflikts.

— Agrāk tīrīja divas nedēļas. Kāpēc tagad tik ilgi? — apmeklētājs jautā. Būttībā jautājums ir lieks, bet tas vajadzīgs, lai nepārtrūktu dialogus.

— Kas bija agrāk, to es nezinu, — pieņēma nopietni paskaidro.

Apmeklētājs nodur galvu un neuzkrītoši aiziet. Tas dod iespēju ainu nobeigt kamerstilā ar tādu kā smeldzošu izskaņu.

Pācpusdienās apmeklētājiem tiek piedāvāts cits variants:

— Piedošanu, bet šīsdiēnas plāns jau izpildīts, astoņdesmit cilvēki apkalpoti. Tāpēc teiksim jums uz redzēšanos.

Un pieņēma ar karalisku žestu ļauj apmeklētājam iet.

Visvieglāk teatralizētu uzvedumu var iestudēt tie ateljē, kas līdz šim apņēmas apģērbus iztīrīt 24, 48 vai 72 stundu laikā. Tiklīdz Vangažu ielas 20 un Kr. Barona ielas 52 ateljē darbinieki paskaidro, ka izpildes termiņš pagarināts

līdz desmit dienām, apmeklētāji tūdaļ uzsāk izjustus monologus. Dažs turpina deklamēt, pat mājās ejot. Tas lieku reizi liecina, ka Tsta māksla nevar palikt četrās sienās

Kad klienti pēc 30 dienām ierodas saņemt iztīrītās drēbes, rodas vēl dramatiskāka aina. Piemēra pēc ielūkosimies vēlreiz ķīmiskās tīrīšanas ateljē Kr. Barona ielā 25.

Pamanījusi klientu, izsniedzēja, skatīdamās griestos, paziņo:

— Nezinu, būs vai nebūs. Ir jāpaskatās, ir jāpameklē. Nesteidzoties viņa pazūd aiz kulisēm, tas ir, blakus telpā.

Pēc minūtēm desmit izsniedzēja parādās atkal.

— Nav! Kad būs — nezinu...

Apmeklētājs vēlreiz atnāk pēc trim dienām, pēc nedēļas, pēc divām nedēļām. Un tad notiek brīnums. Izslēdies visā augumā, viņš pēkšņi sāk braši skandēt:

— Būs vai nebūs — tāds ir jautājums!

Bet tā taču ir klasikal Patumšajā, necilajā telpā, kur nodod un saņem visparastākās jakas un bikses, ieskanas nemirstīgais Šekspīra teksts. Pārējie apmeklētāji aplūst un bijīgi klausās. Lūk, ko spēj panākt liela māksla!

Varbūt viņi būtu aizkustināti vēl dziļāk, ja teātramūzai palīgā dotos arī Sadzīves pakalpojumu ministrijas darbinieki, kas savu ateljē darbnīcu, tīrītavu un krāsotavu vadošajiem ļaudīm pajautātu:

— Būs vai nebūs kārtība — tāds ir mūsu jautājums!

E. JUMĀRS

«GRAUJOŠAIS ELEMENTS» UZ DZELZCEĻA

No kādas Stokholmas psihiatriskās slimnīcas izbēga seši agrestīvi slimnieki. Policija rīkojās ātri un operatīvi. Jau pēc dažām stundām bija apcietināti 84 cilvēki. Arestēto vidū neviens no šiem bēgļiem diemžēl netika atrasts.

Kāds Lauterbahs (VFR) ģimenes galva nodedzināja savu māju līdz ar visu iedzīvi, tādējādi pielikdams punktu bezgalīgajiem strīdiem par mantojuma sadalīšanu.

Oklendā (ASV) īsi pirms universālveikala slēgšanas divi vīri paņēma kases aparātu un aiznesa to nezināmā virzienā. Kā vēlāk paskaidroja veikala darbinieki, viņi esot domājuši, ka aparātu nes remontēt. Abi vīri savukārt domāja, ka aparātā būs krietna naudas summa. Kļūdījās kā vieni, tā otri.

Lai pasargātu savu rožu dārzu no nelūgtiem viesiem, kāds franču dārznieks piestiprināja pie žoga uzrakstu: «Nikni suņi.» Pēc kāda laika viņu uzaicināja uz nodokļu pārvaldi, kur viņam pieprasīja samaksāt suņu nodokli. Pārliecināt nodokļu pārvaldes ierēdņus, ka suņu īstenībā nemaz nav, dārzniekam neizdevās.

Mičiganas štata (ASV) policisti tagad pārvietošanās vajadzībām izmanto velosipēdus. — Tādā kārtā mēs vieglāk pānāksim noziedzniekus transporta līdzekļu aizsprostotajās ielās, — paskaidroja prefektūras priekšnieks, — turklāt braucamie rīki nav jāpārķ, jo mēs izmantojam atrastos un konfiscētos velosipēdus. Un visbeidzot — ietaupās arī dārgais benzīns!

Kāds Holivudas kinorežisors savai jaunajai detektīvfilmai meklēja galvenā varoņa tēlotāju ar tipisku noziedznieka seju. Piemērotu tipu viņš sastapa uz ielas. Viņš sevi nosauca par Vohilu un labprāt piekrita filmēties. Režisors savā izvēlē nebija kļūdījies: nākošajā rītā filmas varonis bija pazudis kopā ar filmas kasi.

Jaunu pasaules rekordu mazgadīgajiem uztādīja kāds pusotra gada vecs Balū ciema (Francijā) puisēns. Viņam izdevās aizskriet no mājām piecus kilometrus, iekams vecāki to noķēra.

Kāds amerikāņu kolekcionārs vāc senlaicīgus zārkus, īpašnieks ļoti lepojas ar savu kolekciju, it sevišķi ar kādu simt gadus vecu zārku. Mājas viesībās viņš to izmanto kā ledusskapī alus glabāšanai.

Partīzes laikraksts «France Soir» iznāca ar lielu virsrakstu pirmajā lappusē: «HTS nogalināja Mocartu». Izrādās, Edvards HTS, bijušais angļu ministru prezidents, bija diriģējis Partīzē Kopējā tirgus valstu jauno mūzikas koncertu orķestri, kas atskaņoja Mocarta «Burvju flautu». Sadusmotais kritiķis avīzē visai neglaimojoši raksturoja Kopējā tirgus valstu orķestra iespējas. Šo orķestri, starp citu, HTS nodibināja 1978. gadā.

Kādā Bavārijas ciematā ugunsdzēsēji, pārbaudot stārķu ligzdu, atrada tajā lielāku daudzumu zeķbikšu. Zeķbiksēm blakus atradās vietējā avīze ar prognozēm par gaidāmo vēso vasaru.

...Es ērti iekārtojos uz mīkstā divāna pirmās klases vagona kupejā un sagatavojos patīkamam ceļojumam. Bet mans kaimiņš, kungs ar ļoti bargu skatienu, izgaissināja jauko noskaņu.

— Vai jūs jau esat lasījis par to, ka viens no šī vilciena konduktoriem, kāds Langmanis, bija izvirzījis savu kandidatūru vēlēšanās pēc kompartijas sarakstiem? — viņš jautāja.

— Jā, kaut kas tāds bija gan, — es atteicu.

— Bet tas taču ir kaut kas nedzirdēts! — bargais kungs iesaucās.

— Ko jūs ar to domājat?

— To, ka dzelzceļa administrācija vispār ļauj strādāt tādiem cilvēkiem!

«Paldies dievam,» es nodomāju, «ir vēl mūsu valstī pilsoņi, kas gatavi aizstāvēt patiesu demokrātiju.» Šai brīdī sarunā iejaucās otrs ceļabiedrs, dūšīgs pavecs vīrs, pēc pirmā skatiena, labsirdīgs. Iedomājieties tikai, viņš uzskatīja, ka var atļauties lētas asprātības, turklāt tik nopietnā lietā pilnīgi nevieta.

— Uz dzelzceļa viss ir sarkans — formas cepures, luksofori, tagad arī kalpotāji, — viņš teica un iesmējās. Gadās pasaulē tādi nīrgas, kam nekas nav svēts!

— Un kāpēc lai dzelzceļa kalpotājs nevarētu izvirzīt savu kandidatūru pēc kompartijas sarakstiem? — apvaicājās nāva ceļabiedre ar nevainīgu sejas izteiksmi.

Ir taču vēl pasaulē cilvēki, kas nespēj aptvert visvienkāršākās lietas!

— Tur, kur ir parādīties viens kalpotājs komunisti, drīz var rasties simti tūkstoši, — es teicu ledainā balsī.

— Tātad jūs arī uzskatāt, ka komunisma idejas ir ļoti pievilcīgas? — naivā ceļabiedre nevainīgi apvaicājās.

Es nepagodināju viņu ar atbildi, strīdēties ar tādiem cilvēkiem nav nekādas jēgas. Šai

brīdī kupejā ienāca konduktors Negribu līdēt, bet man vēl tūlīt likās visai aizdomīgs. Viņš uzvedās kā cilvēks, kas daļēji ierastu, apnikušu darbu, un tūlīt pēc viss pasaulē viņam ir viņa alga. Bet es tūdaļ saprata, ka aiz šīs fasādes slēpjas spilgti sarkanas revolucionāras idejas. Un viņa caururbjošais skatiens, tas vien ir ko vērts! Viņš mūs visus grib paņemt savā kontrolē, šis Langmanis. Un, ievērojiet, ar kādu valdonīgu ekspropriējošu žestu viņš pēstīpj roku, lai paņemtu mūsu biļetes! Tiesa, manu biļeti viņš man atdeva, bet vai tad tas var kādu maldināt? Tādi cilvēki sāk ekspropriēt ne pa jokam, tad, kad viņi pietiekami stingri sež seglos. Turklāt es gan drīz droši varu apgalvot, ka šis Langmanis kaut ko atzīmēja manas biļetes otrā pusē. Saprostat, pēc kā tas ož? Pienāks diena, un man pavaicās: «Kāpēc jūs tai dienā braucāt no Sārbrienes uz Hamburgu?» Un, ja mana atbilde nebūs Maskavai pa prātam, izrēķināšanās ar mani būs īsa.

Bargais ceļabiedrs sadūsojās un pajautāja konduktoram, kur viņam jāizkāpj, lai pārsēstos citā vilcienā. Un šis Langmanis tūlīt viņam visu paskaidroja! Acīmredzot viņš visu patur prātā. Ja viņš aizmuks uz Austrumiem, krievu rīcībā būs visu mūsu vilcienā kustības saraksts. Kādas tam var būt sekas, nav iespējams pat iedomāties...

Te es nolēmu likt viņam saprast, ka esmu viņu atšifrējis. Viņš jau taisījās iet ārā no kupejas, bet es viņu apturēju.

— Jūs taču esat Langmanis? — es jautāju, un manā balsī ieskanējās metāls.

Viņš pagriezās — aizdomīgi lēni! — un ar izbrīnu paraudzījās uz mani.

— Nē, mani sauc Meijers, — viņš beidzot atbildēja.

Iedomājieties, izlikās, ka viņš nav viņš. Lūk, cik viltīgi viņi ir, šie sarkanie...

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

Nākamajā dienā pēc svinīgā rauta, ko rīkoja sakarā ar firmas jubileju, direktors izsauca Šerensenu un stingri sacīja:

— Man ir kļuvis zināms, ka jūs pagājušajā naktī steigājāt pa pilsētu, stumdami kaut kādu ķeru. Uzskatu, ka šāda rīcība var negatīvi ietekmēt ne tikai jūsu personisko, bet arī visas firmas labo slavu!

— Protams, šef, jums ir pilnīga taisnība, bet bija jau tik vēls, ka nebiju drošs, vai jums izdosies dabūt taksometru...

Kalponei apnika klausīties mūžīgos pārmetumus un alžādījumus no savas saimnieces. Kādu dienu kalpone nolēma pateikt saimniecei visu, ko viņa par to domā.

— Nesaprotu, kāpēc jūs esat tik rupja un vulgāra, — kalpone teica. — Jaunībā taču jūs arī

strādājāt to pašu darbu, ko es.

— Jā, bet es dienēju pie kārtīgām cilvēkiem! — kundze lepni atbildēja.

Uz Josejas apstājas automašīna, tāpēc ka nav kārtībā motors. No mašīnas veikli izlec divi vīrieši, uzroīl pledurknes, paceļ motora pārsegu, leibāž zem tā galvas un sāk urķēties.

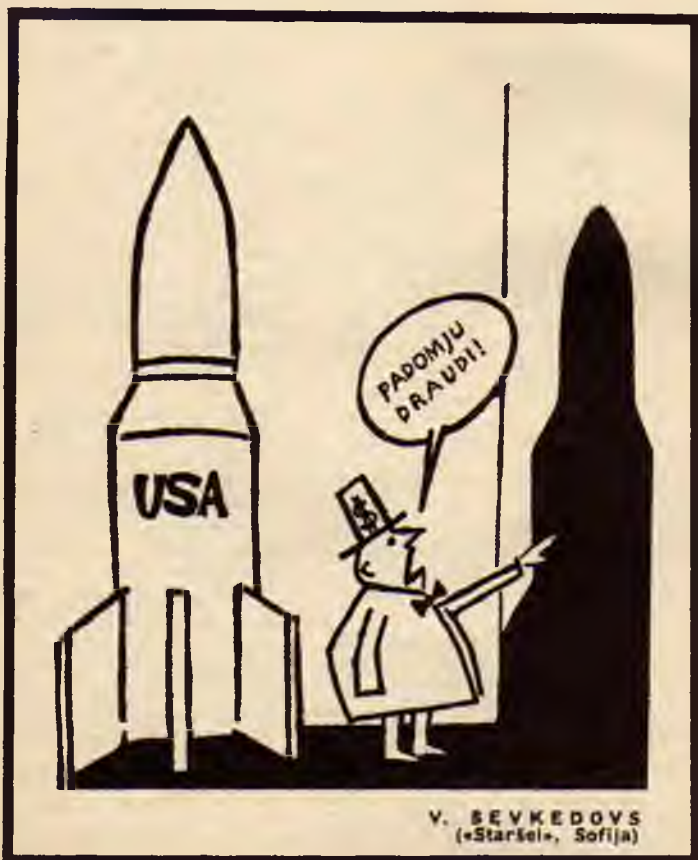
— Tā, August, — pēc brīdīna viens saka, — tagad motors atkal darbosies! Ielāžu ventilātiju!

— Kādā ventilātiju! — otrs dusmīgi atsauca. — Tā bija mana auss!

Parkā satiekas divas sievietes.

— Ak, — viena gaužas, — vai tu zini, ko nozīmē būt vienai?

— Protams, — otra paloka galvu. — Es arī esmu precējusies.

V. ŠEVKEDOVS
(«Staršels», Sofija)

— Zvēru pie Zeva, kaut kas tik neizdevies vēl nekad nav bijis un nebūs!

«Le Rire», Parīze

— Es neesmu elektronu skaļķotājs!

«Pourquoi Pas?», Brisele

— Viņi iepazīnās pērnad!

«Pourquoi Pas?», Brisele

— Ir karš vai nav, man jāpārbauda, vai nav kas mul-tojams!

«Nebeispalter», Roršaha

— Nu padomā, Armand, ja tur patiesi būtu augsti Inteliģentas būtnes, kāpēc lai tās sūtītu signālus tev!

«Paris Match», Parīze

— Par ko sūdzaties šoreiz!

«Punch», Londona

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), Pēteris Ēteris, Žanis Grīva, M. Līmane (atb. sekretāre), V. Mihailovs, H. Rukšāns, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors). Tehniskā redaktore M. Kairiņa. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstulju daļai — 469568. Nodots salikšanai 05.11.80. Parakstīts iespiešanai 20.11.80. JT 00102. Formāts 70×100/8. Ofseta tehnika. 2,58 uzsk. iespiest., 3,70 izd. l. Metiens 106 000 eks. Pasūt. Nr. 1393. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Manuskriptus atpakaļ neizsniiedz.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» («Чертлополх»). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии, 226081. Рига, ул. Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига 81, аб. л. 19. Дом печати, Баласта дамбис, 3. 2,58 усл. печ. л., 3,70 изд. л.

īnlešu hegemonistu uzspīdzinātā ūdeņraža bumba
dīļjusi radioaktīvu mākonī, kas, vēju dzīts, ceļo
pār zemeslodei.

Laikrakstu ziņa.

— Sirsnīgi sveicieni no
Pekinas!

STAND
VINDĒDZIS
1985